

Den nya Världen för tre bröder från Länghem.

För många bönder i Västergötland var det under andra halvan av 1800-talet fattigt och svårt att tro på framtiden. Min farmor och hennes syskon var uppfostrade i "sann" västgötsk knalle-anda och ville klara sig själva, vara oberoende och hitta nya lösningar på problem i livet. Kalle, Ville och Martin, tre av Farmors bröder, drömde om att ge sig av för att hitta ett "bättre" liv. Ville och Martin "blandade t.o.m. blod" och svor på att de skulle ha varsin egen sjö som vuxna. År 1882 visste ingen att deras önskningar faktiskt skulle gå att uppfylla.

Hösten 1882 gav sig Kalle som var äldst av mot det okända. I New York tog han arbete som hovslagare och arbetade sig så småningom till Chicago i egenskap av hovslagare på diligenser. Väl i Chicago tog han plats som dräng. När husbonden planerade att "ta sig" nytt land blev dock frestelsen att vara oberoende för stark för Kalle. Han lämnade sin tjänst och lyckades komma över en bit mark med ringa värde som låg i utkanten av området. Kalles mark visade sig dock senare istället bli värdefull eftersom järnvägen mellan öst och väst drogs över hans ägor. Livet ute i Amerikas vildmarker var dock ej enbart fyllt av möjligheter. Kalle blev överfallen av indianer och hans första hustru blev skalperad.

Trots dåliga kommunikationer lyckades Kalle så småningom övertala Ville att lämna fädernelandet och pröva lyckan i Amerika. Ville som var en rastlös ung man blev lockad att ge sig västerut och vaska guld. Det gick dock för Ville som för många andra: lite guld och stor möda. Ville fick sälja det lilla han ägde t.o.m. sina stövlar, för att kunna ta sig tillbaka till Kalle i Gailsburg. Den sista sträckan fick han tjuvåka. Ville var ändå inte nedslagen utan flyttade tillbaka österut, till Hamden, New England där han gjorde sig ett namn som mekaniker. Hans verksamhet växte och han behövde hjälp. Då passade det ju bra att ha en bror, någon som man kunde lita på.

Martin lämnade sålunda också det fattiga Sverige och började arbeta med Ville i Hamden. De två bröderna lyckades även samarbeta när det gällde att hitta sina kärestor. De gifte sig med var sin syster, svenska förstås, från Hillared. Kanske hade kärleken spirat redan i Sverige men officiellt träffade Martin flickorna på överfarten till Amerika.

Jag minns min Farmors berättelser om sina bröder. Som liten pojke på 1920-talet drömde jag om att få resa och träffa dessa spännande farbröder. Under andra världskriget arbetade jag ombord på fartyget Gripsholm som gick under Röda Korset (för att utväxla krigsfångar). En möjlighet att besöka Ville och Martin öppnades då. Det

svåra var bara att få fram deras riktiga adresser. Min Farmor hade under lång tid ej haft någon kontakt med dem och adresserna var borta. Så småningom lyckades jag dock via kyrkoböcker i USA leta fram dem och jag kunde få kontakt.

"Va finer du ä", var det första Martin sa på ren västgötska, när han fick se mig. Jag kom från "det gamla landet" och de trodde nog att jag skulle se ut som ge själva gjorde då 60 år tidigare. De förevisade stolt sina gårdar. De hade t.o.m. förverkligat sin blodshed! Båda två hade egenhändigt grävt sig var sin riktig sjö! Ville som inte hade fått någon skolutbildning läste på egen hand både engelska och tyska.

"Man vet ju inte vem som vinner kriget, så det är bäst att vara beredd på både och", som han sa.

År 1947 fick min hustru och jag möjlighet att besöka Kalle när vi var i USA på vår bröllopsresa. Med en nyinköpt filmkamera filmade vi Kalle och hans hustru på gården. När jag berättat om livet "hemma" i Sverige och om hans syster, min Farmor, sa Kalle: "Nu när du berättat om de där hemma kan jag dö lugnt".